



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 27-8-2021
Αρ. πρωτ.: 1109/211631

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Ως ΠΑ

ΘΕΜΑ: «Αιτήματα των Αγροτικών Συλλόγων της Λάρισας και της Λέσβου»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 8385/2-8-2021

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Κ. Βελόπουλος**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Είναι γεγονός ότι, καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας παρατηρείται συνεχόμενη πίεση στις τιμές παραγωγού τόσο των ζωικών (γάλα-κρέας) όσο και των αγροτικών (κηπευτικά, εσπεριδοειδή, δενδρώδεις καλλιέργειες κ.ά.) προϊόντων, που οφείλεται στον περιορισμό της διάθεσης αυτών και των προϊόντων τους στην αγορά λόγω μειωμένης ζήτησης (κλειστή εστίαση, εισαγωγές σε πολύ χαμηλές τιμές, μειωμένες εξαγωγές, αποδυναμωμένος τουρισμός, απαγόρευση μαζικών συναθροίσεων), ενώ είναι γνωστό ότι δεν υπάρχει δυνατότητα κρατικής παρέμβασης στη διαμόρφωση των τιμών αγοράς.

Επίσης, βάσει του ενωσιακού κανονιστικού πλαισίου, δεν προβλέπεται η επιβολή κατώτατων εγγυημένων τιμών, ενώ η πώληση των προϊόντων γίνεται ελεύθερα είτε βάσει συμβάσεων αγοραπωλησίας μεταξύ παραγωγών και μεταποιητών είτε χωρίς, χωρίς κρατική παρέμβαση. Η ΕΕ είναι ελεύθερη αγορά και δεν μπορούν να γίνονται παρεμβάσεις τιμών σε προϊόντα.

Σε κάθε περίπτωση, για τα θέματα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και για τα θέματα των τιμών των προϊόντων και της διάθεσης αυτών, απαιτείται η ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης όλων των παραγωγών του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα μέσω της δραστηριοποίησής τους σε συλλογικές δομές για τη συλλογική διαπραγμάτευση των τιμών των προϊόντων τους και της προώθησής αυτών.

Η δραστηριοποίηση των παραγωγών του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα από τις συλλογικές δομές (Ομάδες Παραγωγών, Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, Διεπαγγελματικές Οργανώσεις), σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο, κρίνεται απαραίτητη, καθώς με τη συγκρότηση ισχυρών συλλογικών δομών και τη σωστή λειτουργία τους επιτυγχάνουν αποτελεσματικότερη διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής, μεγέθυνση εκμεταλλεύσεων, μείωση κόστους εισροών, αποτελεσματικότερη πρόσβασή στις αγορές, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της ποιότητας των προϊόντων, αυξημένη διαπραγματευτική ισχύ έναντι των μεσαζόντων και των προμηθευτών και αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων, συμβάλλοντας στη δημιουργία οικονομιών κλίμακας.

Ειδικά, σε τέτοιες περιόδους κρίσεων ο ρόλος των συλλογικών δομών, όπως είναι οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις, οι Συνεταιρισμοί κ.ά., οφείλει να είναι ουσιαστικός και παρεμβατικός και να δίνει λύσεις στα προβλήματα του αγροτοκτηνοτροφικού κλάδου.

Συγκεκριμένα, η πολιτική στον τομέα των οπωροκηπευτικών ασκείται μέσα από τις Οργανώσεις Παραγωγών [Κανονισμοί (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, (ΕΕ) αριθ. 891/2017, (ΕΕ) αριθ. 892/2017 και (ΕΕ) αριθ. 543/2011, όπως ισχύουν, Υπουργικές Αποφάσεις με αριθμ. 4270/139407/28-12-2017 (Β'5/5-1-2018), 397/18235/16-2-2017 (Β'601/24-2-2017) και 266355/11-02-2009 (Β'594/1-4-2009), όπως ισχύουν], οι οποίες δημιουργούνται με πρωτοβουλία των παραγωγών και ασχολούνται με όλα τα θέματα που σχετίζονται με την παραγωγή και την εμπορία των οπωροκηπευτικών των μελών τους.

Οι Οργανώσεις Παραγωγών, μέσα από τα επιχειρησιακά τους προγράμματα, έχουν τη δυνατότητα να υλοποιούν δράσεις, οι οποίες περιλαμβάνονται στους παρακάτω στόχους:

- αναδιάρθρωση των καλλιεργειών των μελών τους με στόχο την ποιοτική βελτίωση των προϊόντων τους,
- μείωση του κόστους παραγωγής,
- προώθηση των προϊόντων τους,
- προστασία του περιβάλλοντος (ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι και 60% από την Ευρωπαϊκή Ένωση),
- μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων (απόσυρση από την αγορά - δωρεάν διανομή- ενίσχυση σε ποσοστό 100% από την Ευρωπαϊκή Ένωση υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του κοινοτικού πλαισίου).

Περαιτέρω, αναφέρεται ότι στόχος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι η μεγιστοποίηση του αγροτικού και κτηνοτροφικού εισοδήματος, γι' αυτό και η στήριξη του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα αποτελεί προτεραιότητα του Υπουργείου, η οποία εξυπηρετείται, μεταξύ άλλων, με τα μέτρα μείωσης του κόστους παραγωγής. Προς αυτήν την κατεύθυνση το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει υλοποιήσει τα ακόλουθα:

- Νομοθετήθηκε μείωση των φορολογικών συντελεστών (Ν.4646/2019, ΦΕΚ Α'201).
- Θεσπίστηκε γενναία μείωση των ασφαλιστικών εισφορών των αγροτών και της αποσύνδεσής τους από το εισόδημα (Ν.4670/2020, ΦΕΚ Α' 43).
- Ενθαρρύνθηκε το «χτίσιμο» συλλογικότητας προκειμένου να επιτευχθούν οι αναγκαίες οικονομίες κλίμακος, ώστε οι παραγωγοί να μπορούν να πετύχουν υψηλότερη τιμή στο προϊόν, μειωμένες τιμές στις εισροές, καλύτερες συμβουλευτικές υπηρεσίες και δυνατότητα να κλείσουν συμφέρουσες συμβάσεις με τους προμηθευτές.

Περαιτέρω, τη βούληση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την ενίσχυση της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικτήτων αποτυπώνει και η νομοθετική πρωτοβουλία για τους Συνεταιρισμούς (Ν.4673/2020, ΦΕΚ Α' 52). Ειδικότερα, με τον συγκεκριμένο νόμο παρέχονται, μεταξύ άλλων, αυξημένες δυνατότητες στα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών ώστε, μέσω των διατάξεων του καταστατικού που εκείνα θα ορίσουν, να διαμορφώσουν το κατάλληλο γι' αυτούς πλαίσιο λειτουργίας του Αγροτικού Συνεταιρισμού ως ιδιωτικής και αυτόνομης επιχειρήσεως, η οποία θα έχει πρόσβαση σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που δεν αλλοιώνουν τον αγροτικό χαρακτήρα της. Παράλληλα, προς επίλυση του παγίου προβλήματος χρηματοδότησης της λειτουργίας των Αγροτικών Συνεταιρισμών, ενισχύεται η δυνατότητα συμμετοχής μελών – επενδυτών, χωρίς όμως ο Αγροτικός Συνεταιρισμός να αλλοτριώνεται ως θεσμός της αγροτικής οικονομίας.

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικτήτων, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων πέτυχε την εκκίνηση της «Εθνικής Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών» (ΕΘ.Ε.Α.Σ.). Η συγκεκριμένη, ιδιαιτέρως σημαντική εξέλιξη συνιστά την υλοποίηση των όσων ορίζει το άρθρο 38 του προαναφερθέντος Ν. 4673/2020 που προβλέπει την ίδρυση ενός ενιαίου φορέα, γεγονός που αποτέλεσε πάγιο και διαρκές αίτημα των συνεταιρισμένων αγροτών για τη σύσταση μίας εθνικής συντονιστικής οργάνωσης των Αγροτικών Συνεταιρισμών, με στόχο την επανένωση του συνεταιριστικού κινήματος κάτω από

έναν ενιαίο και ισχυρό φορέα, ο οποίος θα αναλάβει την εκπροσώπησή τους τόσο σε εγχώριο όσο και σε διεθνές επίπεδο.

- Αυξήθηκε το ποσοστό της πλεονάζουσας παραγόμενης ενέργειας που μπορούν να «πουλήσουν» οι αγρότες στη Δ.Ε.Η. (Ν.4643/2019, ΦΕΚ Α' 193).
- Εξασφαλίστηκε πρόσβαση στη ρευστότητα αγροτών και κτηνοτρόφων με το «ξεπάγωμα» από την Κυβέρνησή μας χρηματοδοτικών εργαλείων, που «λίμναζαν» επί χρόνια, εξαιτίας της προηγούμενης Κυβέρνησης.

Περαιτέρω, έχουν σχεδιαστεί παρεμβάσεις όσον αφορά στην έμμεση μείωση του κόστους παραγωγής, παρέχοντας κίνητρα κυρίως για:

- εκσυγχρονισμούς γεωργο-κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και καθετοποιήσεις μονάδων στο μέτρο των Σχεδίων Βελτίωσης, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 316 εκατ. € και έχουν υπερδεσμευθεί επιπλέον πόροι ύψους 300 εκατ. €, και της Μεταποίησης, που έχει επίσης προκηρυχθεί με 150 εκατ. € για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. € και έχουν υπερδεσμευθεί επιπλέον 300 εκατ. € για εντάξεις έργων, αντίστοιχα,
- παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, έτσι ώστε να μειωθεί το υψηλό κόστος ενέργειας μέσω του μέτρου των Σχεδίων Βελτίωσης, που έχει ήδη προκηρυχθεί,
- συλλογική χρήση και επεξεργασία των αποβλήτων των γεωργο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, μέσω του συνδυασμού των μέτρων Ομάδες Παραγωγών και Σχέδια Βελτίωσης,
- τυπικές και άτυπες συνεργασίες, όπως είναι οι ομάδες και οι οργανώσεις παραγωγών, τα συνεργατικά σχήματα, οι επιχειρησιακές ομάδες, μέσω του μέτρου των Ομάδων Παραγωγών, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 25 εκατ. € και του μέτρου της Συνεργασίας, που επίσης έχει προκηρυχθεί με 64 εκατ. €.

Κατά τη μεταβατική περίοδο 2021-2022, αλλά και κατά τον σχεδιασμό της νέας προγραμματικής περιόδου, θα περιληφθούν αντίστοιχες δράσεις στο υπό κατάρτιση Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2023-2027, δεδομένης της σημαντικής αναπτυξιακής τους συμβολής.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της διαπραγματευτικής δύναμης των Ελλήνων παραγωγών, αλλά και της ενίσχυσης και διασφάλισης του εισοδήματός τους, ψηφίσθηκε ο ν.4792/2021 (Α'54), ο οποίος προβλέπει την ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/633 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων και λοιπές διατάξεις.

Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει μία σειρά από διατάξεις, οι οποίες διορθώνουν τις σημαντικές ανισορροπίες στη διαπραγματευτική ισχύ μεταξύ προμηθευτών και αγοραστών γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, κυρίως των μεγάλων σούπερ μάρκετ και, επίσης, αφορούν όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα (παραγωγούς, αγοραστές) που συμμετέχουν στην αγροτική εφοδιαστική αλυσίδα («από το αγρόκτημα στο πιρούνι») των γεωργικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που μεταποιούνται για να χρησιμοποιηθούν ως τρόφιμα.

Όσον αφορά στην ανάγκη εκσυγχρονισμού του ΕΛΓΑ ως προς τις επιπτώσεις τις κλιματικής αλλαγής στην πρωτογενή παραγωγή, επισημαίνεται ότι, πράγματι, η κλιματική αλλαγή έχει επηρεάσει και τη γεωργική παραγωγή. Στο πλαίσιο αυτό και προκειμένου να μπορέσει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και ειδικά ο ΕΛΓΑ να αντιμετωπίσει το μεγάλο φάσμα των ζημιών που έρχονται ως απόρροια της κλιματικής αλλαγής, στο ΥΠΑΑΤ έχουμε

αναπτύξει συνεργασία με την Παγκόσμια Τράπεζα και αναμένουμε την αποτύπωση μιας σημαντικής μελέτης που έχει γίνει για τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.

Τέλος, σχετικά με την αποτύπωση της ζημίας που προκλήθηκε σε διάφορες καλλιέργειες των περιοχών Λάρισας και Λέσβου από τα ακραία καιρικά φαινόμενα που έλαβαν χώρα το 2021, καθώς και στον χρόνο καταβολής των αποζημιώσεων και του ύψους αυτών, σας διαβιβάζουμε το με αριθμ. πρωτ. 9339/4-8-2021 έγγραφο του εν λόγω Οργανισμού.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

Το με αριθμ. πρωτ. 9339/4-8-2021 έγγραφο του ΕΛΓΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Οικονομικών
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο